

***САШЕЦ – КАЧЕСТВЕН И ИКОНОМИЧЕН СОРТ ОБИКНОВЕНА
ЗИМНА ПШЕНИЦА (TR. AESTIVUM L. VAR. LUTESCENS)***

Златина Ур - ИРГР Садово, Виолета Божанова – ЦУ на ССА

e-mail: zlatinapg@abv.bg

- Пшеницата е основна зърнено - житна култура, с която е свързано изхранването на човечеството.
- Една от основните задачи в селекцията на пшеницата е създаването на нови високодобивни и високо качествени сортове пшеница пшеница.
- Целта на тази наша статия е да се прави биологична, стопанска и технологична характеристика на новия сорт обикновена зимна пшеница Сашец, съчетаващ тези качества. Цялата тази информация е полезна за фермерите преди внедряване в производството.

МАТЕРИАЛ И МЕТОДИ

- В периода 2016-2020 е извършено проучване на биологичните и стопански показатели при полски условия.
- Конкурсните сортови опити са заложи в 4 повторения при отчетна площ на всяка парцелка от 10 m².
- Прилагана е стандартна технология за отглеждане на селекционни материали, като за предшественик е използвана бобова култура.
- Сеитбата е извършвана с 600 к.с / кв.м в нормалния за района атротехнически срок. Отчитани са показателите: вегетационен период, дата на изкласяване и узряване, височина на растенето (cm), брой класоносни стъбла, добив зърно (kg/da), масата на 1000 зърна (g) и хектолитровата маса (kg/hl)
- Студоустойчивостта е установена в лабораторията по физиология на растенията, като са замръзвани директно в хладилни камери във фаза братене през месеците януари и февруари.
- Фитопатологичната оценката на материалите към причинителя на жълта ръжда е извършена при полски условия на естествен инфекциозен фон, а към брашнестата мана на изкуствен инфекциозен фон.

АГРОНОМИЧЕСКА ХАРАКТЕРИСТИКА НА СОРТ САШЕЦ

Обикновената зимна пшеница Сашец има лежаща розетка. Височината на стъблото е около 90-95 cm. Стъблото е изправено вертикално, т.е е устойчив на полягане. Устойчив на оронване - плевевите му са средно разтворени – наравно на стандарта. При условията на Садово се определя като средно ран сорт, изкласява 2- 3 дни след от сорт Садово 1. Вегетационният му период за годините на изпитване е средно е 214 дни, като варира от 209 – 233 в зависимост от метеорологичните условия. При условията на северна България вегетационния период е 210 дни, а в южна България е 227 дни през първата година. През втората година вегетационния е чувствително по-кракът както в северна – 198 дни, така и в южна България – 183 дни.

АГРОНОМИЧЕСКА ХАРАКТЕРИСТИКА НА СОРТ САШЕЦ

Характеризира се с едро зърно – абсолютна маса около 43-47g. Хектолитровата му маса е равна до тази на Садово – 72-78 kg/hl. От направените тригодишни пълни технологични проучвания и анализите на ИАСАС, които са почти идентични може да се заключи, че сорт Сашец е с отлични технологични показатели и напълно отговаря на изискванията на ИАСАС за група А на качествените пшеници.

АГРОНОМИЧЕСКА ХАРАКТЕРИСТИКА НА СОРТ САШЕЦ

Формира гъсти и изравнени посеви. При извършване на биометричен анализ в ИРГР, Садово са отчетени около 730-750 бр класоносни стъбла/ m^2 . В северна България са отчетени 639 и 690 бр класоносни стъбла/ m^2 , а в южна България 741 и 735 съответно за 1 и 2 –та година. Сортът е както висококачествен, така и с добра добивност.

РЕЗУЛТАТИ И ОБСЪЖДАНЕ

Таблица 1. Добиви, получени при двугодишно изпитване в ИАСАС в периода 2017-2019 година

Сорт	Година на изпитване	СЕЛАНОВЦИ			БРЪШЛЕН			СРЕДНО ЗА СЕВ. БЪЛГАРИЯ		ИВАЙЛО			РАДНЕВО		ЧЕПИНЦИ			БУРГАС			СРЕДНО ЗА Ю.БЪЛГАРИЯ		
		<i>kg/da</i>	В % към: Аглика+Бул Победа		<i>kg/da</i>	В % към: Аглика+Бул Победа		<i>kg/da</i>	В % към: Аглика+Бул Победа		<i>kg/da</i>	В % към: Аглика+Бул Победа		<i>kg/da</i>	В % към: Аглика+Бул Победа		<i>kg/da</i>	В % към: Аглика+Бул Победа		<i>kg/da</i>	В % към: Аглика+Бул Победа		
Среден St		761		100	701		100	731	100	522		100	635		100	1012		1000	626		100	699	100
Аглика	St	843	+++	110.8	774	+++	110.5	809	110.6	451	0	86.4	658	+	103.6	1009	-	99.7	696	+++	111.1	703	100.7
Бул Победа	St	679	000	89.2	627	000	89.5	653	89.4	583	+	113.6	612	0	96.4	1015	-	100.3	557	000	88.9	694	99.3
МХ 1008	1	753	-	98.9	806	+++	115.0	779	106.6	662	+++	126.7	683	+++	107.6	1126	+++	111.5	750	+++	119.8	806	115.3
Среден St		819.1		100.0	803.4		100.0	811.3	100.0	658.8	-	106.6	683.2		100.0	645.2		100.0	--	-	-	662.4	100.0
Аглика	St	851	-	103.9	773	o	96.2	812	100.1	702	-	93.4	704	-	103.1	642	-	99.5	-	-	-	683	103.1
Бул Победа	St	787	-	96.1	834	+	103.8	810	99.9	616	-	104.9	662	-	96.9	649	-	100.5	-	-	-	642	96.9
МХ 1008	2	885	+++	108.0	923	+++	114.9	904	111.4	691	-		641	oo	93.7	692	+++	107.2	-	-	-	675	101.8

Кафява ръжда

Симптоми на жълта ръжда

Симптоми на брашнаста мана

Благодаря за вниманието!

